

Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1336/18-T

Název	Základní škola Krnov, Žižkova 3, okres Bruntál, příspěvková organizace
Sídlo	Žižkova 572/3, 794 01 Krnov
E-mail	zsizzkova@zs4krnov.cz
IČ	00852562
Identifikátor	600131921
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Monika Ondrová
Zřizovatel	město Krnov
Místa inspekční činnosti	Žižkova 572/3, 794 01 Krnov Žižkova 1002/1, 794 01 Krnov
Termín inspekční činnosti	12. 6. 2018 – 15. 6. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou podle příslušných školních vzdělávacích programů v souladu s § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a příslušným rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola Krnov, Žižkova 3, okres Bruntál, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost úplné základní školy (s prvním až devátým ročníkem) a školní družiny. K termínu inspekční činnosti se vzdělávalo ve 21 třídách základní školy 490 žáků. Ve škole bylo evidováno celkem 82 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, z toho 46 žáků s podpůrným opatřením 2. až 4. stupně. Naplněnost základní školy představovala 67 %. Ve školní družině bylo zapsáno v 6 odděleních 156 žáků, naplněnost činí 87 %.

Základní škola dlouhodobě podporuje hudební nadání žáků a realizuje v jedné třídě každého ročníku prvního stupně vzdělávání s rozšířenou výukou hudební výchovy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy je ve funkci od 1. 8. 2017. Po nástupu do funkce jmenovala svého zástupce a delegovala na něj část kompetencí vztahujících se k organizaci a kontrole vzdělávání. Při naplňování koncepčních záměrů se zaměřila na další vzdělávání pedagogů, inovaci výuky v souladu s nejnovějšími poznatky a efektivními vyučovacími metodami, zlepšování materiálního vybavení školy. Zabezpečila účast školy v projektu „Šablony I“ a pokračování v projektu „Podpora inkluzivního vzdělávání v Krnově“, v rámci kterého je realizováno doučování žáků. Její prioritou bylo také zefektivnění práce metodických orgánů a zlepšení spolupráce vyučujících prvního a druhého stupně. Ve škole zavedla účelný systém pedagogických rad a pracovních porad, který umožňuje otevřenou a konstruktivní komunikaci v pedagogickém sboru, operativní řešení vzniklých problémů a zapojení učitelů do chodu školy. Ředitelka školy nastavila rovněž funkční systém pravidelné kontrolní a hospitační činnosti, na základě zjištění bezprostředně přijímá konkrétní opatření a poskytuje pedagogům účinnou zpětnou vazbu. Ředitelka řídí školu aktivně, účastní se jednání školské rady, zapojuje se do činnosti školního poradenského pracoviště. Velmi dobrá je spolupráce vedení školy se spolkem Sdružení rodičů a přátel školy, který finančně přispívá na soutěže, výukové programy a zvelebení školních prostor. Ve škole působí žákovský parlament složený ze zástupců žáků 4. až 9. ročníků, který pod vedením pedagogů pomáhá při realizaci školních akcí (Zápis prvňáčků, Škola pro předškoláky, Sběrový den, Mikulášská nadílka, Den dětí).

Pedagogický sbor základní školy tvořilo 34 učitelů a 6 asistentů pedagoga, 3 učitelé nespĺňovali zákonem stanovenou odbornou kvalifikaci. Hospitacemi v průběhu inspekční činnosti bylo ověřeno, že tato skutečnost nemá negativní dopad na kvalitu vzdělávání. Ředitelka školy věnuje velkou pozornost dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků a klade důraz také na vlastní profesní rozvoj. Vzdělávací aktivity byly ve školním roce 2017/2018 po projednání s jednotlivými vyučujícími zaměřeny v souladu s potřebami školy především na čtenářskou a matematickou gramotnost a inkluzi. Pedagogický sbor je vzhledem k délce pedagogické praxe vyvážený, začínajícím učitelům je poskytována potřebná podpora v rámci příslušného metodického orgánu, mají přiděleného uvádějícího učitele a možnost konzultací s ředitelkou školy. Zájmovou činnost ve školní družině zajišťovalo 6 vychovatelek (dvě na částečný úvazek), jedna nespĺňovala odbornou kvalifikaci.

Vzdělávání v základní škole se uskutečňuje podle školních vzdělávacích programů pro základní vzdělávání, které jsou vzhledem k úpravám Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a potřebám školy aktualizovány. Disponibilní hodiny byly na obou stupních základní školy využity především pro posílení výuky v českém jazyce, cizím jazyce, matematice a hudební výchově ve třídách s její rozšířenou výukou. Na vzdělávací program základní školy navazuje vzdělávací program školní družiny. K všestrannému rozvoji žáků přispívají také četné aktivity, které souvisí se vzdělávacími obsahy jednotlivých předmětů.

Žáci 9. ročníku se tradičně účastní exkurze do Osvětimi, škola organizuje řadu tematických přednášek a besed, kulturních a sportovních akcí, ozdravné pobyty, lyžařský výcvik, adaptační kurzy pro žáky 6. ročníku, letní tábory.

Budovu základní školy tvoří dva pavilony spojené koridorem. V prostorách školy je vytvořeno podnětné prostředí pro vzdělávání žáků, jsou dostatečně velké, čisté a vkusně vyzdobené výtvarnými pracemi žáků. Výuka probíhá v kmenových třídách a odborných učebnách informatiky, fyziky, chemie, jazykových laboratořích, výtvarné dílně a hudebně. Většina učeben je vybavena dataprojektory nebo interaktivními tabulemi, které učitelé účelně využívají. K dispozici jsou také čítárna s knihovnou, cvičná kuchyň a školní dílny. Ve spolupráci se spolkem Sdružení rodičů a přátel školy byla vybudována učebna vybavená stavebnicemi Merkur, která slouží k rozvoji technického myšlení a zručnosti žáků obou stupňů základní školy. Součástí školy jsou velká a malá tělocvična, posilovna a zrekonstruovaný areál školního hřiště. Škola zajišťuje dobré podmínky pro bezpečné vzdělávání žáků. Chodby, vstup do obou pavilonů a šaten monitoruje kamerový systém, díky kterému se zde výrazně snížil výskyt rizikového chování žáků. Prostory školní družiny se nachází v samostatné budově, zájmová činnost probíhá v učebnách účelně zařízených nábytkem a vybavených hračkami, výtvarnými pomůckami, potřebami pro sportovní využití, knihami a hrami. Při pobytu venku mohou žáci využívat rovněž venkovní učebnu a malé dětské hřiště. Ředitelka školy systematicky sleduje a vyhodnocuje materiální podmínky pro vzdělávání a podle finančních možností školy a ve spolupráci se zřizovatelem je průběžně zlepšuje.

Školní poradenské pracoviště ve složení výchovný poradce, školní metodik prevence a školní speciální pedagog zajišťuje poradenské služby žákům i zákonným zástupcům v oblasti kariérového poradenství, zaměřuje se na prevenci školní neúspěšnosti a průběžnou péči o prospěchově slabší žáky. Podporuje rovněž integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a poskytuje metodickou podporu učitelům. Výchovná poradkyně vede dokumentaci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, ve spolupráci se speciálním pedagogem se podílí na zpracování a pravidelném vyhodnocování plánů pedagogické podpory a individuálních vzdělávacích plánů, organizuje v případě potřeby schůzky se zákonnými zástupci, jednotlivými pedagogy a vedením školy. Činnost školního metodika prevence spočívá v řešení aktuálních problémů spojených s výskytem rizikového chování a v zajišťování preventivních aktivit pro žáky v průběhu celého školního roku. Školní poradenské pracoviště aktivně spolupracuje s organizací MP Education, která poskytuje školám ucelený a na sebe tematicky navazující cyklus přednášek, s Městským úřadem Krnov, pedagogicko-psychologickou poradnou, speciálně pedagogickým centrem, Policií ČR, úřady práce.

Vyhovující podmínky pro realizaci školních vzdělávacích programů škola vytváří vícezdrojovým financováním. Kromě finančních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu na vzdělávání a z rozvojových programů na posílení platů zaměstnanců a na asistenta pedagoga pro žáky se sociálním znevýhodněním se škola zapojila do projektu spolufinancovaného Evropským sociálním fondem „Šablony pro další rozvoj školy“. Projekt je zaměřen zejména na další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti čtenářské a matematické gramotnosti, inkluzivního vzdělávání a na mentorské dovednosti. Moravskoslezský kraj poskytl škole účelovou dotaci na podporu výuky plavání žáků prvního stupně. Pro využití prostorových kapacit a snížení nákladů na provoz škola pronajímá obě tělocvičny.

Bezpečnost žáků při školních i mimoškolních činnostech škola zajišťuje opakovaným seznamováním s riziky, žáci jsou pravidelně poučováni o bezpečném chování. Stravování

žáků je zajištěno na základě smluvního ujednání podmínek o školním stravování se zařízením školního stravování, které garantuje i výdej stravy a dohled při stolování v prostorách jídelny školy, která není součástí školy. Škola je zapojena do projektů „Mléko do škol“ a „Ovoce do škol“, čímž podporuje zdravý vývoj žáků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledovaná výuka na obou stupních základní školy měla dobrou úroveň, hodiny byly promyšlené, jednotlivé činnosti na sebe přirozeně navazovaly a byly časově vhodně rozvržené. Stanovené cíle v hodině byly reálné, vyučující kladli na žáky přiměřené a srozumitelné požadavky. Výuka probíhala v příjemné atmosféře, byl patrný vstřícný a motivující přístup učitelů k žákům.

Učitelé volili metody a formy výuky umožňující aktivní podíl žáků na vzdělávání. Na prvním stupni podporovalo udržení zájmu a aktivity žáků optimální střídání činností, zařazení her, soutěží, zajímavých úkolů a pohybových prvků. Na druhém stupni byli žáci vedeni k odvozování poznatků na základě již osvojených znalostí, k diskuzi a samostatným řečovým projevům například formou referátů. Jen v malé míře byl v průběhu výuky vytvářen prostor pro samostatné vyhledávání informací z různých zdrojů, dávání do souvislostí a vyvozování závěrů. Učivo bylo ve většině hospitovaných hodin efektivně propojeno s reálnými situacemi, součástí výuky cizích jazyků byly reálie studovaného jazyka. Hodiny cizích jazyků byly zaměřeny na praktické využití osvojených dovedností v běžných komunikačních situacích a zahrnovaly rozvoj všech jazykových kompetencí. Ve třídách s rozšířenou výukou hudební výchovy byla součástí vzdělávání také hudební nauka, hra na nástroj, pohybová výchova a sborový zpěv. Učitelé obou stupňů základní školy zařazovali do výuky kritické myšlení, práci s myšlenkovou mapou, kladení problémových otázek, využívali mezipředmětové vztahy, v 1. až 3. ročníku při výuce matematiky pracovali metodou profesora Hejného. Frontální forma výuky byla ve všech hospitovaných hodinách účelně propojena se samostatnou prací žáků a kooperativní výukou, která umožňovala spolupráci žáků při řešení úkolů a vzájemné předávání si nápadů.

V průběhu sledovaných hodin učitelé účelně využívali interaktivní tabule a dataprojektory, hrací tabulky, kartičky, domino, obrázky, přírodniny, slovníky, audionahrávky a hudební nástroje. Žáci pracovali s učebnicemi, pracovními listy a učitelem připravenými materiály. Velký důraz byl kladen na procvičení a upevnění učiva, jeho názornost, srozumitelnost a přizpůsobení úrovni a schopnostem žáků. Ve většině hospitovaných hodin byla patrná zdařilá práce s chybou.

Závěrečné shrnutí a hodnocení hodiny probíhalo převážně jen na prvním stupni a bylo spíše formální. Učitelé hodnotili práci třídy jako celku, žáci byli do hodnocení zapojováni jen výjimečně. V průběhu výuky byla žákům zejména prvního stupně poskytována individuální zpětná vazba na jejich práci v hodině. Sebehodnocení žáků nebo jejich vzájemné hodnocení učitelé téměř nevyužívali.

Průběh výuky pozitivně ovlivňovala efektivní spolupráce asistentů pedagoga a učitelů. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami byla poskytována potřebná podpora, účelně byla využívána časová i obsahová diferenciací úkolů. Pedagogové respektovali individuální potřeby žáků, podporovali jejich samostatnost a podle možností je zapojovali do činnosti třídy.

V zájmovém vzdělávání ve školní družině se prolínaly spontánní, vzdělávací a zájmové činnosti. Optimální volba aktivit umožňovala jak odpočinek žáků po vyučování, tak rozvoj jejich zájmů a přispívala k vytváření správných návyků aktivního trávení volného času. Sledované činnosti probíhaly v příjemné pracovní atmosféře, mezi vychovatelkami a žáky byl

patrný dobrý vztah a komunikace. Aktivita byly organizačně dobře zvládnuty, do činností byli zapojováni všichni žáci. Hlavní činnosti probíhaly podle plánů jednotlivých oddělení a byly tematicky zaměřené. Příležitostně jsou organizovány také společné akce všech oddělení, například Pečení perníčků, pořádání Sbírký pro zvířátka, Masopust, Sportovní odpoledne. Vychovatelky školní družiny vedou v odpoledních hodinách zájmové kroužky (bruslení, vaření, sportovní hry, keramika, výtvarné tvoření, turistika, hra na flétnu). Práce v kroužku je nabízena také žákům, kteří školní družinu nenavštěvují, trávit aktivně volný čas je tak umožněno všem žákům. Na základě zájmu zákonných zástupců pořádala školní družina jednodenní výlety pro žáky v období jarních prázdnin, v průběhu školního roku organizuje také víkendové akce, například keramické tvoření rodičů s dětmi.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení žáků probíhá podle předem stanovených a zveřejněných pravidel. Učitelé ověřují dosaženou úroveň vzdělávání formou ústního zkoušení, písemných prací a testů. Při průběžné i celkové klasifikaci respektují doporučení školských poradenských zařízení a volí vhodné způsoby získávání podkladů pro hodnocení. Zákonní zástupci jsou průběžně informováni o hodnocení žáků prostřednictvím zápisů v žákovských knížkách, komplexní informace o prospěchu a chování žáka jsou předávány převážně na třídních schůzkách. Všichni učitelé mají stanoveny konzultační hodiny, které umožňují zákonným zástupcům častěji a účinněji spolupracovat se školou.

Škola věnuje potřebnou pozornost prospěchově slabším žákům. Pro žáky 1. až 9. ročníku je ve škole k dispozici doučovací klub v rámci projektu „Podpora inkluzivního vzdělávání v Krnově“ a zajištěno doučování rovněž prostřednictvím organizace Eurotopia, která se zaměřuje mimo jiné na práci s žáky ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí. K efektivní spolupráci se zákonnými zástupci žáků přispívá také školní asistent určený pro terénní práci přímo v rodinách. O účinnosti realizovaných aktivit svědčí výsledky vzdělávání, ve školním roce 2016/2017 prospělo 494 žáků, z toho 320 s vyznamenáním, neprospěli pouze dva žáci 7. ročníku.

Škola uplatňuje systém hodnocení vzdělávacích výsledků žáků formou vlastních testů z českého jazyka, matematiky, anglického jazyka a všeobecného přehledu. Výsledky testů jsou využívány k posuzování vývoje výkonů žáků a jejich srovnání uvnitř školy. Externího ověřování výsledků vzdělávání se žáci školy neúčastní. Ve škole rovněž chybí propracovaný systém vlastního hodnocení školy poskytující zpětnou vazbu na činnost školy ve všech oblastech vzdělávání včetně přijímání opatření pro její zlepšení.

Žáci školy jsou úspěšní v přijímacím řízení na střední školy, z 50 žáků 9. ročníků bylo přijato ke střednímu vzdělávání s maturitní zkouškou 38 žáků, z toho 5 na gymnázium. Každoročně je škola reprezentována ve vědomostních soutěžích (Klokán, Pythagoriáda, literární, dějepisná a jazyková olympiáda), výtvarných, hudebních (Karlovarský skřivánek), dopravních a sportovních (fotbalový turnaj, plavecká štafeta „Plaveme s EU“, atletické závody). První místo obsadili žáci školy v okresním kole matematické a jazykové olympiády.

Ve školním roce 2016/2017 převažovaly ve výchovných opatřeních výrazně pochvaly nad důtkami třídního učitele nebo ředitele školy, u dvou žáků 7. ročníku bylo hodnoceno chování jako neuspokojivé. Škola řešila projevy agresivního chování vůči spolužákům, poškozování majetku školy a především záškoláctví. Na druhém stupni bylo ve 2. pololetí školního roku 2016/2017 neomluveno u 6 žáků celkem 82 zameškaných hodin. Jako důvod neomluvené absence byl vyhodnocen negativní vliv rodinného a mimoškolního prostředí a nepřizpůsobení se žáka režimu školy. Při hlášení zvýšené absence a neomluvené absence úzce spolupracuje

třídní učitel s výchovným poradcem, který údaje vyhodnocuje a věrohodnost omluvené absence případně ověřuje. Velký důraz je také kladen na systematickou spolupráci se zákonnými zástupci žáků. I přes nastavená opatření nebyly ve školním roce 2017/2018 počty hodin neomluvené absence podstatně sníženy.

Škola se stala partnerem Evropského centra jazykových zkoušek, organizuje a personálně zajišťuje pro své žáky i žáky ostatních základních škol přípravné kurzy k získání jazykových certifikátů Cambridge English. Ve školním roce 2016/2017 úspěšně složilo mezinárodní jazykovou zkoušku 32 žáků, ve školním roce 2017/2018 to bylo 22 žáků školy.

Na novém školním hřišti škola pořádá společné akce s mateřskými školami, ve spolupráci s tělovýchovnou jednotou byl založen kroužek atletiky. Třídy s rozšířenou výukou hudební výchovy spolupracují s krnovskou základní uměleckou školou, pěvecký sbor úspěšně reprezentuje školu v rámci různých kulturních akcí v obci. Žáci školy navštěvují Domov pro seniory Krnov, vystupují na jeho akcích, se seniory se účastní společného výtvarného tvoření nebo besed například s krnovským kronikářem.

O činnosti a akcích školy je veřejnost průběžně informována na přehledných a aktualizovaných webových stránkách školy.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Od poslední inspekční činnosti v roce 2012 došlo v personální oblasti od 1. srpna 2017 ke změně v obsazení místa ředitelky školy a ve funkci zástupce ředitelky školy.
- Zlepšily se materiální podmínky pro vzdělávání, byla vybudována venkovní učebna, zařízení „Merkurova učebna“ a čítárna pro žáky, zrekonstruováno školní hřiště.
- Škola se zapojila do projektu „Podpora inkluzivního vzdělávání v Krnově“ zaměřeného na podporu vzdělávání žáků se socioekonomicky znevýhodněného a kulturně odlišného prostředí.

Silné stránky

- Škola má velmi dobré prostorové a materiální podmínky pro kvalitní naplňování vzdělávacích programů základní školy i školní družiny.
- Systematická práce s neprospívajícími žáky přispívá k minimalizaci školního neúspěchu.
- Široká nabídka aktivit a kroužků školní družiny umožňuje smysluplné trávení volného času všech žáků školy a přispívá k jejich sociálnímu a osobnostnímu rozvoji.
- Ve třídách s rozšířenou výukou hudební výchovy na prvním stupni jsou rozvíjeny dovednosti žáků po stránce pohybové, hudebně teoretické, pěvecké, instrumentální.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Škola nevyužívá externího hodnocení k ověření výsledků vzdělávání, neprovádí pravidelnou autoevaluaci i v dalších oblastech vzdělávání (např. podmínky ke vzdělávání, školní klima, řízení školy, podpora školy žákům, spolupráce s rodiči).
- Žáci nejsou vedeni k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení, jen minimálně jsou zapojováni do závěrečného zhodnocení výuky.